System do automatycznej klasyfikacji recenzji filmowych

Projekt z przedmiotów SAG i WEDT

Adam Kowalewski
Piotr Hachaj
Paweł Rybak

I. Wstęp

Założeniem projektu było stworzenie systemu agentowego, potrafiącego odzwierciedlić recenzję napisaną językiem naturalnym, w postaci oceny liczbowej. Przy tworzeniu systemu przyjęliśmy następujące założenia:

- system przyjmuje recenzje w języku polskim,
- tekst będzie przetwarzany przy użyciu technik NLP,
- zastosowana zostanie prezentacja tekstu w postaci bag of words,
- tekst będzie przetwarzany przez niezależnie przez kilka instancji algorytmów ML,
- uszkodzenie pojedynczego aktora klasyfikującego nie zatrzyma pracy systemu,
- projekt zostanie stworzony przy użyciu jezyka Scala i bibliotek Akka oraz Spark.
- zostanie położony nacisk na zrównoleglanie obliczeń między procesorami, a nawet między maszynami

II. Pozyskanie danych uczących

Dane uczące do projektu zostały pobrane z następujących polskich serwisów internetowych o tematyce filmowej:

filmweb.pl,

- filmaster.com.
- filmawka.pl,

Niestety, żadna z wymienionych witryn nie udostępnia wyspecjalizowanego API do integracji, dlatego dane musiały zostać pozyskane przy użyciu technik web scrapingu. Stworzone zostały do tego celu specjalne skrypty w języku Python, które przy użyciu listy dostępnych filmów, udostępnianej przez każdy z tych serwisów, pobierały dla każdego z nich plik html z recenzją oraz wyodrębniały z nich treść recenzji i ocenę liczbową nadaną przez autora. Udało się w ten sposób pobrać łącznie:

- 15466 recenzji z serwisu filmweb.pl, z czego 9894 posiadało ocenę liczbową;
- 3121 recenzji z serwisu filmaster.com, z czego 1984 posiadało ocenę liczbową;
- 425 recenzji z serwisu filmawka.pl, z czego 358 posiadało ocenę liczbową;

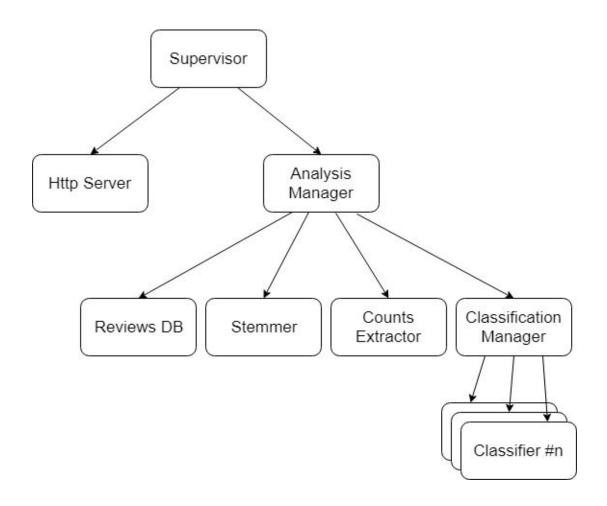
W sumie udało się pobrać 19012 recenzji z czego 12236 posiadało ocenę liczbową. Rozkład ocen wyglądał następująco:

Ocena	llość recenzji
10.0	1100
9.0	1489
8.0	2528
7.0	2652
6.0	1828
5.0	1120
4.0	646
3.0	509
2.0	221
1.0	142

W tabeli widać, że niemal 70% recenzji mieści się w przedziale ocen 6.0 - 9.0. Przewidujemy, że z tego powodu jakość oceniania recenzji przypadającej w tym przedziale będzie dużo lepsza, niż poza nią.

III. Architektura

Zgodnie z założeniami, system został zrealizowany w oparciu o techniki aktorowe. Starano się przy tym możliwie jak najbardziej zmniejszyć zależności między aktorami, co w efekcie dało stosunkowo prostą architekturę. Hierarchia aktorów prezentuje się następująco:

Aktorem nadrzędnym jest Supervisor. Odpowiada on za inicjalizowanie aktorów HttpServer oraz AnalysisManager. Odpowiada także za odzyskiwanie aktorów, które ulegną awarii.

HttpServer to aktor odpowiadający za przekazywanie zapytań HTTP do pozostałych agentów. Aktualnie zaimplementowano w nim tylko jeden endpoint - GET analyze, który służy do przesyłania recenzji w postaci tekstowej do analizatora

AnalysisManager spina w całość cały system analizy recenzji filmowych. Odpowiada za przesyłanie składowych wyników do poszczególnych aktorów podrzędnych. Komunikacja z nim przebiega poprzez zapytania InitializeRequest oraz AnalyzeTextRequest.

ReviewsDB zarządza bazą danych z recenzjami. Aktualnie ma ona postać pliku w formacie CSV, składającego się zasadniczo z dwóch kolumn: etykiety (oceny) oraz tekstu (recenzji). Pobieranie recenzji wykonuje się z użyciem zapytania GetReviewsRequest.

Stemmer odpowiada za preprocessing recenzji. Żądania do niego kierowane są z użyciem zapytania StemmingsRequests. Na wejściu otrzymuje zestaw surowych tekstów, a na wyjściu produkuje ich taką samą ilość, tyle że przetworzonych.

CountsExtractor odpowiada za ekstrakcję cech z recenzji metodą *Bag of Words*. Komunikacja z nim przebiega z użyciem komunikatów AddTextsRequests oraz ExtractFeatures. Pierwszy z nich odpowiada za za budowanie modelu BOW, zaś drugi przetwarza zestaw tekstów na ich wektorowe odpowiedniki.

ClassifierManager pełni rolę koordynatora w procesie klasyfikacji tekstów. Odpowiada za rozsyłanie zapytań między klasyfikatory, zbieranie od nich odpowiedzi i podejmowanie decyzji co do ostatecznej oceny. Bierze również czynny udział w procesie trenowania klasyfikatorów. Interfejs komunikacyjny składa się z dwóch metod: TrainRequest oraz CalculateMarks.

W ramach systemu zaprojektowano wiele typów klasyfikatorów. Jako że wszystkie z nich dostępne są w bibliotece *Spark*, proces implementacji klasyfikatorów sprowadził się do zaimplementowania aktorów bazowych (BinaryClassifier oraz MultilabelClassifier) oraz transformacji danych wejściowych. W systemie zaimplementowano następujące klasyfikatory:

- (Binary/Multilabel) NaiveBayesClassifier klasyfikacja techniką naiwnego Bayesa, w wersjach odpowiednio binarnej i wieloklasowej
- SVMClassifier klasyfikacja techniką maszyny wektorów nośnych (ang. Support Vector Machine)
- MLPCLassifier perceptron wielowarstwowy
- DTClassifier klasyfikacja z użyciem drzewa decyzyjnego
- OVRClassifier klasyfikacja komitetem klasyfikatorów liniowych

IV. Opis działania systemu

Korzystanie z systemu odbywa się zasadniczo w dwóch krokach. Pierw należy wykonać jego inicjalizację, a następnie można przeprowadzać klasyfikację recenzji. Inicjalizacja jest krokiem obowiązkowym ze względu na potrzebę trenowania klasyfikatorów. Dopóki się ona nie wykona, serwer HTTP nie zostanie uruchomiony i zapytania nie będą przekazywane.

Procedura inicjalizacji składa się z następujących kroków:

- Po uruchomieniu programu Supervisor wysyła InitializeRequest do AnalysisManager-a.
- 2. AnalysisManager wykonuje interakcję ze swoimi aktorami w celu wytrenowania klasyfikatorów. Na początku wysyła GetReviewsRequest do ReviewsDB.
- 3. ReviewsDB wczytuje dane trenujące z pliku CSV i zwraca je do AnalysisManager.
- 4. AnalysisManager wysyła wczytane dane w celu przetworzenia kolejno do Stemmer-a (StemmingsRequest) i CountsExtractor-a (ExtractFeaturesRequest)
- 5. Przetworzone dane przesyłane są do ClassificationManager-a, który wysyła je dalej do klasyfikatorów (TrainRequest).
- 6. Po zakończeniu procedury trenowania AnalysisManager odsyła do Supervisor wiadomość InitializeResponse.
- 7. Supervisor, po otrzymaniu potwierdzenia inicjalizacji, wysyła wiadomość StartServer do HttpServer-a, z żądaniem uruchomienia serwera HTTP.

Po udanej inicjalizacji system jest w stanie przeprowadzać klasyfikację recenzji. Obliczanie ocen wykonuje się w następujący sposób:

- Aby otrzymać ocenę recenzji należy wysłać żądanie HTTP GET z treścią recenzji w ciele zapytania,
- 2. Po otrzymaniu żądania HttpServer parsuje wiadomość i wysyła AnalyseTextRequest do AnalysisManager-a.
- 3. AnalysisManager wysyła StemmingsRequest do preprocessora tekstu, a otrzymany wynik przekazuje do CountsExtractor-a (ExtractFeaturesRequest).

Tak przetworzona recenzja wysyłana jest do ClassificationManager-a (CalculateMarkRequest).

4. ClassificationManager wysyła CalculateMarkRequest do wszystkich klasyfikatorów, następnie zbiera odpowiedzi i oblicza ostateczny wynik, który równy jest średniej z najczęściej występujących ocen.

W systemie zaimplementowano ponadto obsługę podstawowych błędów w komunikacji międzyaktorowej. Z wykorzystaniem Supervisor-a udało się przechwycić sytuację, gdy któryś z aktorów przestanie działać. System wtedy działa dalej, a wyniki obliczane są przez pozostałe aktory. W celach testowych zaimplementowano mechanizm do symulowania takiej sytuacji. Do serwera HTTP został dodany endpoint z metodą DELETE, który przyjmuje parametr {actorId}. Po otrzymaniu tego żądania następuje wysłanie wiadomości Kill do aktora o identyfikatorze {actorId}.

V. Przetwarzanie tekstu

Recenzje załadowane do systemu muszą być przetwarzane przed użyciem ich w klasyfikatorach. Wykonywane jest to poprzez aktory *Stemmer* oraz *Counts Extractor*. Aktor *Stemmer* pełni tutaj trzy funkcje. Po pierwsze tokenizuje otrzymany tekst do postaci pojedynczych słów. Osiągnięto to przy pomocy odpowiedniego wyrażenia regularnego:

$$b\p{L}+b$$

Wyrażenie to znajduje wszystkie ciągi znaków alfanumerycznych włączając to znaki diakrytyczne, oddzielone znakami, będącymi granicą słowa, czyli wszelkiego rodzaju znakami białymi, lub znakami przestankowymi. Dla tak otrzymanych tokenów przeprowadzany jest stemming. Wykorzystany został w tym celu stemmer języka polskiego dostępny na stronie:

http://morfologik.blogspot.com

Problematyczne były słowa, dla których stemmer nie był w stanie wygenerować odwzorowania. Problem ten można rozwiązać na dwa sposoby, poprzez pozostawienie słowa w formie niezmienionej lub usunięcie tokenu w całości. W trakcie badań przetestowaliśmy oba podejścia.

Ostatnim krokiem przetwarzania tekstu jest odrzucenie tzw. *stopwords*, czyli słów nie niosących dużej wartości znaczeniowej dla zdania. Lista słów została pobrana z repozytorium dostępnego pod linkiem:

https://github.com/bieli/stopwords

Następnie, otrzymana lista tokenów przekazywana jest do aktora CountsExtractor, który przetwarza ją na model *bag of words*, czyli wektorów liczbowych określających wystąpienia słów modelowych w każdym z tekstów. Pod spodem korzysta on z, dostarczonego wraz z biblioteką Spark, modułu CountVectorizer. Otrzymane wektory liczbowe stanowią podstawe dla klasyfikatorów, które wykorzystują je potem do trenowania i predykcji oceny.

VI. Testowanie

Testowanie skuteczności systemu odbyło się w sposób analogiczny do testowania pojedynczego klasyfikatora. Dane zostały podzielone na zbiór uczący oraz zbiór testowy w stosunku 5:1. Zbiór uczący wykorzystano do trenowania klasyfikatorów, a następnie zapytano system o ocenę każdej z recenzji ze zbioru testowego. Taki test przeprowadzono dla różnych konfiguracji klasyfikatorów. Do porównania wykorzystano następujące metryki:

A. Dokładność

$$A = \frac{Cp}{N}$$

B. Średni błąd

$$E = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^{N} |y_j - \widehat{y}_j|$$

C. Największy błąd

$$E_{max} = max(|y_j - \widehat{y}_j|)$$

Gdzie:

Cp - liczba poprawnie zaklasyfikowanych recenzji,

N - liczba wszystkich recenzji testowych,

 y_i - prawdziwa ocena liczbowa j-tej recenzji,

 $\widehat{y_i}$ - ocena liczbowa j-tej recenzji zwrócona przez system

Szczegółowe wynik badań zaprezentowano w poniższej tabeli:

Konfiguracja klasyfikatorów	Dokładność	Średni błąd	Maksymalny błąd
10 klasyfikatorów Naive Bayes z parametrem smoothing = 1.875	0.238	1.450	9.0
10 klasyfikatorów Naive Bayes z parametrem smoothing = 0.1	0.241	1.439	9.0
10 klasyfikatorów Naive Bayes z parametrem smoothing = 0.1 (oraz usuwaniem tokenów niestemowalnych)	0.234	1.348	9.0
10 klasyfikatorów Logistic Regression w strategii One vs Rest	0.165	1.787	9.0
3 klasyfikatory Naive Bayes 3 klasyfikatory Decision Tree 4 klasyfikatory Logistic Regression w strategii One vs Rest	0.772	0.358	7.0
10 klasyfikatorów MLP w konfiguracji neuronów [5, 10]	0.247	1.303	9.0

Potwierdziła się również hipoteza, iż jakość oceny będzie dużo lepsza dla recenzji o ocenach w skali 6.0 - 9.0. Sprawdzono ją licząc powyższe metryki dla recenzji każdej klasy z osobna. Wykorzystane zostały do tego wyniki z konfiguracji: 10 klasyfikatorów Bayesowskich z parametrem smoothing = 1.875.

Ocena	Dokładność	Średni błąd	Maksymalny błąd
10.0	0.323	1.315	7.0

9.0	0.188	1.071	8.0
8.0	0.378	0.879	7.0
7.0	0.305	0.998	6.0
6.0	0.190	1.407	5.0
5.0	0.091	1.989	5.0
4.0	0.028	2.616	6.0
3.0	0.050	3.590	7.0
2.0	0.000	4.056	7.0
1.0	0.000	5.517	9.0

Jak widać, hipoteza ta okazała się prawdziwa. Mimo, iż dokładność klasyfikacji nie była wysoka, to w zakresie ocen 7.0 - 9.0, gdzie było najwięcej recenzji, klasyfikator średnio mylił się o nie więcej niż 1 w ocenie. W przypadku oceny 5.0 i niższych średni błąd wynosił co najmniej ~2, a w najgorszym przypadku - oceny 1.0, gdzie recenzji było najmniej, klasyfikator nie trafił z żadną oceną i mylił się średnio o 5.5 oceny.

VII. Obliczenia rozproszone

W związku z wykorzystaniem biblioteki Spark do realizowania zadań uczenia maszynowego, postanowiono wypróbować wbudowane mechanizmy do prowadzenia obliczeń w sposób rozproszony. Przetestowano zasadniczo dwie konfiguracje działania:

- 1. Pojedyncza maszyna wieloprocesorowa i wielordzeniowa,
- 2. Wiele maszyn wielordzeniowych

Zaskakująco prosto przebiegła konfiguracja *Spark*-a do pracy w środowisku rozproszonym. Wystarczyło tylko w odpowiednim pliku konfiguracyjnym wyspecyfikować nazwy maszyn typu *slave*, uruchomić węzeł typu *master*, podmienić adres węzła typu *master* w pliku

wykonalnym i obliczenia natychmiast przenoszone były na sąsiednie komputery. Poniżej zamieszczono zrzut ekranu z interfejsu kontrolnego Spark-a:

Spark Master at spark://scorpio.robotyka.ia.pw.edu.pl:7077

URL: spark://scorpio.robotyka.ia.pw.edu.pl:7077

Alive Workers: 6

Cores in use: 72 Total, 72 Used

Memory in use: 166.7 GB Total, 48.0 GB Used Applications: 1 Running, 3 Completed Drivers: 0 Running, 0 Completed

Status: ALIVE

→ Workers (6)

Worker Id	
worker-20190529191924-192.168.18.105-42107	
worker-20190529191946-192.168.18.104-41531	
worker-20190529192646-192.168.18.107-38437	
worker-20190529192902-192.168.18.109-39061	
worker-20190529193201-192.168.18.202-45595	
worker-20190529193221-192.168.18.106-34335	

→ Running Applications (1)

Application ID		Name
app-20190529192918-0003	(kill)	rsa-system

▶ Completed Applications (3)

VIII. Podsumowanie

Założeniem projektu było stworzenie systemu agentowego, potrafiącego odzwierciedlić recenzję napisaną językiem naturalnym, w postaci oceny liczbowej. System ten udało się zrealizować, z dokładnością do przyjętych założeń. W oparciu o dane uczące pozyskane przez nas, z przeprowadzonych badań wynika, iż system ten jest w stanie klasyfikować recenzje filmowe z dokładnością sięgającą nawet 77%. W projekcie wykorzystano szereg różnych metod klasyfikacji, przy czym najlepsze rezultaty uzyskaliśmy poprzez zmieszanie zarówno drzew decyzyjnych, klasyfikatorów OVR oraz typu Naiwny Bayes. Wykorzystanie bibliotek Akka i Spark znacząco usprawniło wykonywania zadania oraz pozwoliło wykonywać obliczenia w sposób rozproszony.